

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Zł. 1-10
Kwartalnie	Zł. 3-30
Półrocznie	Zł. 6-60
Rocznie	Zł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1-50

Konto P. K. O. 410.288.

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 3.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.

Rekopiów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	Zł. 200—
1/2 strony	Zł. 100—
1/4 "	Zł. 60—
1/8 "	Zł. 30—
1/16 "	Zł. 15—
1/32 "	Zł. 8—
Przed tekstem 100 proc. drożej.	Drożej za słowo 30 gr.

Rok VII.

Tarnów, piątek dnia 2 marca 1934 r.

Nr. 9.

PURIM

Sobota 3 marca 1934 — SALE „BRISTOLU“

PURIM

KABARET
BAR

ZABAWA „SAMSONU“

DWIE ORKIESTRY
„JAZZ-BANDOWE“

KORONACJA KRÓLOWEJ ESTERY I DWÓCH DAM DWORU NA ROK 5694.

Do rozsądku!

Zbliżają się wybory do Rady miejskiej w okręgu VIII i IX.

Od przeprowadzenia wyborów samorządowych na podstawie nowej ordynacji wyborczej upłynęło kilka miesięcy. O wyborcach zapomniano. Radni wybrani nie mają żadnego wpływu na bieg wypadków. Nikt z nimi się nie liczy. Za kulismani odbywały się targi o prezydenta, o wiceprezydentów i ławników. Intrzygowały się w stosunku do obfitości kandydatur. A wszystkie targi, wszystkie intrzygi odbywały się kosztem... Żydów.

Żydów potraktowano jak istne bydy wyborcze. Przed wyborami rozbrzmiewało hasło „kochajmy się“ — wszyscy pod skrzydła bezpartyjnego, ponadpartijnego, gospodarczego bloku wyborczego. Żydzi i Polacy na jednej liście.

Po wyborach kopnięto Żydów i zakpięno z nich haniebnie. Wybory zostały przeprowadzone z wyraźną tendencją zmniejszenia stanu posiadania Żydów, a nasi wyborczy, nasi agudowy i politykierzy „ortodoksyjni“, podszywający się pod autoritet religii, dali się użyć za narzędzie do rozbitcia jedności żydowskiej, do uniemożliwienia jednolitego bloku żydowskiego, do którego dążyliśmy — ale bez zdziwów, bez szkodników i skompromitowanych machów wyborczych.

Co więcej. Przy wszystkich kombinacjach odnośnie do przyszłego Zarządu miejskiego pominięto świadomości Żydów — i nawet własnych Żydów z Ż. B. W. R. nie uwzględniono i żaden z tych tanio — ach, jakże nabył tanio — nabytych Żydów nie był brany w rachubę, gdy była mowa o obsadzeniu stanowisk wiceprezydentów czy ławników. Żydzi stanowią w Tarnowie 46 proc. ludności, płać 80 proc. podatków, od niepiątych lat mieli zawsze w Zarządzie miasta własnych przedstawicieli, którzy z ma-

łymi wyjątkami przystępnymi się miastu i ludności — ale obecnie po „zwycięstwach“ Bloku Gospodarczego, który stał pono ponad partiami, ponad zawiązaniami wyznawcami i narodowcami, nie mógł Żyd — nawet „Jolajny“, „bezpартyjny“, wyłącznie „gospodarczy“, stuprocentowo „sanacyjny“ należeć do Zarządu miejskiego.

Taką to smutną i haniebną rolę odegrali ci, którzy uważali to sobie za zaszczyt, że przyjęto ich do Bloku Gospodarczego, po to, by ich po wyborach kopnąć jak balast zbyleczny, niepotrzebny. Z pogardą godną endeckich antysemitów dano odczuć miśkom, wiskającym się natrętnie w szeregi „elit“ miejskiej, że ich rola skończona, a nawet grubo ich zlekceważono, bo okazało się, że moiżki te nie mają żadnego wpływu i że nie mają żadnego posłuchu w ulicy żydowskiej.

Teraz, gdy unieważniono wybory w trzech okręgach wyborczych, gdy znowu trzeba będzie opowiadać „hocki-klocki“ o gospodarczym programie, o bezpartyjności i o konieczności wybrania do Rady miejskiej ludzi uczciwych i o czystych rękach — zaczyna się znowu przemawiać do rozsądku obywateli.

Nie wiemy jeszcze, kto stanie do walki wyborczej w tych trzech okręgach. Nie wiemy jeszcze także, kto będzie się ubiegał o głosy żydowskie w tych okręgach.

Niechże ci, którzy dziś apelują do rozsądku obywateli, pamiętając o tem, że ostatecznie i Żydzi mają swój rozsądek, a co najważniejsze — mają poczucie godności. A skoro się nimi pomiata i z nich kpi — to trzeba mieć dużo odwagi, by w imię rozsądku żądać od nich głosów przy wyborach.

I my też przemawiamy tylko do rozsądku!

X.

Ku pamięci.

Wobec zbliżających się wyborów do Rady miejskiej w trzech okręgach może nie od rzeczy będzie przypomnieć i współobywatelom Żydom, jakie jest ich położenie, jaka czeka ich przyszłość. W ostatnich dniach na arenie szerokiej polityki państwowej dużo mówiono o Żydach a w szczególności nasi posłowie z Koła żydowskiego i prasa sjonistyczna w czarnych barwach przedstawia nam nasze położenie z punktu widzenia gospodarczego. Przytaczamy niektóre wyjątki z tych mów i głosy prasy — niechże uważnie czytają te ustępy ci, co przemawiają obecnie do rozsądku Żydom, gdy chodzi o kaptowanie głosów żydowskich.

Panika.

Co czeka kupców i przemysłowców żydowskich? Poseł Dr Roitenreich występując na łamach „Chwili“ z dnia 25 lutego br. przeciw koncesjom i przysmusom pisze o panice panującej w sferach przemysłowych i handlowych:

„A trzecią też, którą uważamy za szkodliwą, jest postanowienie ustawy, że na wniosek bliżej nieokre-

lonej liczby przemysłowców lub kupców, może Minister Przemysłu i Handlu wprowadzić kwalifikację zawodową dla prowadzących poszczególne rodzaje przemysłu. Wprawdzie referent tej ustawy dał nam ciekawą i projektując wprowadzenie artykułu tej ustawy w życie dopiero po latach 3-4. Ale charakterystycznym dla tego projektu i dla jego ducha jest, że on nie postarawia co będzie z tymi wszystkimi kupcami i przemysłowcami, którzy dotychczas prowadzą handel i przemysł, a tu nie rozchodzi się o kilkadziesiąt ludzi, ani nawet o kilkadziesiąt tysięcy. W r. 1933, roku najbardziej kryzysowym, wykupito patentu handlowego w Polsce 420 000 ludzi, a przemysłowe 205 000, razem więc kupców i przemysłowców w Polsce około 650 000. Czy ci wszyscy ludzie będą musieli po 3-4 lata zdawać egzamina? Czy się utworzy dla nich specjalne komisje egzaminacyjne, złożone może z urzędników administracyjnych, nie mających sami kwalifikacji, albo z kupców i przemysłowców ich konkurentów? Jeśli się już chce wprowadzić kwalifikację zawodową dla kupiectwa i przemysłu, co uważam za

Fabryka czekolady z zaprowadzoną klientelą w Tarnowie jest do sprzedania

Bliższe informacje otrzymać można w adm. Tyg. Żyd. codziennie między 4-5 popoł. oraz w domu przy ul. P. Marji 8, m. 14.

Zdegradowano nas do roli parjasów.

Do czego to prowadzi?

Odpowiada na to tensam poseł Dr Roitenreich w mowie wygłoszonej na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej:

„Nie ulega kwestii, że my, Żydzi, najsilniej odczuwamy na własnej skórze skutki tej nowej polityki gospodarczej, którą z małemi przerwami prowadzi się u nas od lat kilku i która nas degraduje do roli parjasów w życiu gospodarczym. My, Żydzi, jesteśmy tym barometrem gospodarczym, który jak najczęściej reaguje na błędy popełniane w życiu gospodarczym. Nie jest wykluczone, że może i dlatego prowadzi się u nas tę nową politykę gospodarczą, aby nas, Żydw, zlikwidować. Przynajmniej to nawet częściej słyszę, popierającą Rząd. Niedawno „Czas“ krakowski, którego chyba nikt nie będzie podejmował, że chce robić trudności obecnemu Rządowi, twierdził, że jedną z przyczyn etatyzmu w Polsce jest sprawa żydowska, że tylko przy pomocy etatyzmu można usunąć rzutkość i łachowactwo Żydw. Przynajmniej tak, że jest łatwo, ale bardzo niebezpiecznie zniszczyć gospodarczo ludność żydowską w Polsce, która pod względem liczbowym, gospodarczym i fiskalnym stanowi tak poważny czynnik, że jego zniszczenie musi ujemnie się odbić na całym życiu gospodarczym Państwa“.

Co ma począć nasza młodzież?

Poseł Dr Sommerstein rozstrząsa to pytanie w mowie swojej wygłoszonej na posiedzeniu Sejmu podczas dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych w dniu 10 II, 1934 r.

„Co ma począć nasza młodzież? Idzie do zawodów wolnych, a wiedzy rozdziela się szaty z powodu zażydzenia tych zawodów. Na medycynę, weterynarij, farmacji i politechnice numerus clausus. Obecnie wstrzymują poszczególne uniwersytety notyfikację dyplomów zagranicznych i nie załatwiają podan, albo też w takich małych dawkach, że notyfikanci czekać będą musieli po kilka lat.“

Unifikację notariatu w Polsce przeprowadzono w ten sposób, że 50 proc. notariuszy żydowskich spławiono i żadnego Żyda nie zamianowano notariuszem. Na komisji budżetowej reprezentant „młodych“ O. W. P. powiedział, że Żyd inteligent nie powinien znaleźć zajęcia, póki jeden Polak inteligent

Staraniem Czytelni im M. Nordaua odbędzie się 3 marca b. r. we wszystkich salach hotelu „City”
Gustowne dekoracje! — Ponad 40 nagród!
Dziesiątki konkursów — Tysiące niespodzianek!

Białe-niebieska Noc Purimowa

Wybór Esterki

Dwie orkiestry: Pierwszorzędny zespół
OPOCZYŃSKIEGO i MARMORA
oraz Jazzband Braci EISENBACHÓW.
Szczegóły w kronice. —

nie ma pracy zarobkowej. Nie zarucamy rządowi, aby zamierzał te tendencje realizować, ale musimy stwierdzić, że kuratorowie czy przesiady są apelacyjnymi, naczelniczymi władz skarbowych i inni, którzy decydują o przyjęciu do służby państwowej, stosują wobec naszających się kandydatów żydowskich, bez względu na ich doskonałe nieraz kwalifikacje — numerus nullus”.

Etatyzm wzrasta.

Stwierdzają to wszyscy posłowie żydowskie a sprawca dawca Selimowa B. Singer pisze o tem w „Nowym Dzienniku” z 26. II. br. w artykule pt. „Pogłoski i fakty”:

„Obawiać się należy, że w miarę wzrostu kryzysu gospodarczego, rosnąć będą różne pomysły etatystyczne, a raczej koncesyjne. Najlepszym dowodem tego jest projekt zmiany ustawy przemysłowej, starający się przyciągnąć kwalifikacje dla kupców. Wyjdzie się, że system etatyzmu otrzymuje coraz szersze zastosowanie, elita do senatu, elita do wyższych urzędów, elita do Izby Gospodarczych, wreszcie fabrykowanie elity przy wykonywaniu szarych obowiązków. Przy kwalifikowaniu i koncesjonowaniu prawdziwi kupiec i rzemieślnik będzie musiał ubiegać się o uzyskanie odpowiednio kwalifikowanego i ukoncesjonowanego współnika. Pomysł ten jest sprzeczny nie tylko z konstytucją 10 marca 1921, ale nawet z teoriami konsejucyjnymi, uchwalonemi 26 stycznia roku bieżącego.

Te pomysły koncesyjne, wcielone w różne ustawy, dowodzą, że akcja ta prowadzona jest dość systematycznie i że prócz części zapewnienia własnym ludziom posad, przybysza jeszcze jedna część, która dowodzi, iż mowa będzie ministra Miedzkiego nie jest przypadkowa, że klub narodowy coraz więcej zwycięża w... BB”.

Rola moszków w sporze endeko-sanacyjnym.

A teraz do rozstrząsania. Dobrzeby było poznać się trzymilionową ludność żydowską. Jakto zrobić? O to toczy się spór między endekami a sanacją?

Pisze o tem M. Kleinbaum w „Opini” z 18 II br. w artykule pt. „W przystępie szerszego”:

„Z tego jednak, że p. Miedzkiński rzucił ze swego obozu winę za pogorszenie stanu rzeczy państwa na gorszy i za istnienie 3-milionowej ludności żydowskiej; z tego, że p. Miedzkiński wraz z endecją wołałby, żeby tego wszystkiego nie było i żeby wieśniacy polscy mogli swobodnie napływać do miasteczek, do rzemiosła, do handlu, bynajmniej jeszcze nie wynika, by sanacja miała program endeki aprobować i p. Miedzkiński w przewziętym szerszości powiedział nawet, dlaczego nie aprobuje. Nie dlatego, by program endeki miał być niesłuszny, niesprawiedliwy; nie dlatego, że dla państwa jako całości jest wszystko jedno jakiej narodowości jest ludność siedząca w miasteczkach przy handlu i rzemiośle, ale dlatego, że program endeki jest bezcelowy: „to, co panowie (endecy) próbowałiscie zrobić dotychczas w sprawie żydowskiej, jest przedwczesnym i bardzo bezcelowe, bo nie wypicie 2.700.000 ludzi, bo tego nie można zrobić — nie jesteśmy w stanie — i nie wyrzucicie ich, bo nikt ich nie

przyjmie”. Akcent położył p. Miedzkiński na tem, że „tego nie można zrobić”, a nie na tem, że „tego nie należy robić”. Cały spór endeko-sanacyjny o kwestię żydowską jest w tym jednym akcencie zawarty. Sanacja poprosiła umieć to robić inaczej, lepiej, bardziej celowo, „bo my to umiemy, a wy (endecy) nigdy”.

Nie można mieć za złe p. Miedzkińskiemu, że powiedział prawdę. Nie można mu mieć za złe, że nie znosi „zażydzonego” Kałuszyna. Ale mu w takim razie można mieć za złe, dlaczego żąda dla siebie i dla swego obozu entuzjazmu i poparcia ze strony żydowskich mieszkających Kałuszyna na widok, których „niepodobno mu się robi”.

Aguda zabiera się do pracy. Milion złotych chce Aguda zebrać na rzecz „Keren Hajizuw”, przeznaczając rzekomo dla ortodoksyjnej pracy kolonizacyjnej w Palestynie.

Aguda od pierwszego dnia swego powstania zawsze zwalczała sionizm, twierdząc, że sionizm jest sprzecznym z zasadami religii żydowskiej, że holdowanie idet sionistycznej jest herezją, gdyż z odbudową państwa żydowskiego należy czekać na przyjście mesjasza. Wyprzeżenie wypadków jest zakazane. To też Aguda wykorzystywała wszelkie swe wpływy, by przeszkadzać w ciężkiej pracy odbudowawczej w Palestynie. Nie opuszcza żadnej okazji, by zadać coś ruchowi sionistycznemu, tak na terenach wewnętrznych, jak i zewnętrznych. A każda klasa sionizmu napawała mienem z Agudy wielką radością, przyczem zawsze zapowiadali sionizmowi rychły upadek.

Nagle Aguda zmieniła front. Zabiera się do pracy. Nawołuje do złożenia datków na rzecz „ortodoksyjnej” kolonizacji w Palestynie.

Co się stało? Cemu należy przypisać tę nagłą zmianę w programie Agudy? Może w łonie Agudy nastąpiło przeobrażenie, pojęć i co do kwestii żydowskiej i jej rozwiązania?

Niestety nie. O żadnym przeobrażeniu pojęć w łonie Agudy na razie mówić nie można. Smutna rzeczywistość żydowska nie otworzyła jeszcze oczu mienom z Agudy i jeszcze ich nie przekonała o słuszności założeń sionizmu. Aguda najchętniej nadal trwała w swym negatywnym nastawieniu do palestinistycznej pracy kolonizacyjnej. Jedynie względy partyjne zmuszają Agudę do wypisywania na swym szlaczardzie hasła kolonizacji w Palestynie.

Palestyna bowiem przestała być sprawą organizacji sionistycznej, lecz jest sprawą całego narodu żydowskiego, który pozbawiony wszelkich podstaw gospodarczych, a w niektórych krajach i politycznych, oraz elementarnych praw obywatelskich uważa Palestynę za jedyne wyjście z swego beznadziejnego położenia. Palestyna stała się już czynnikiem decydującym w życiu żydowskim. Masę żydowską coraz bardziej przyciąga ruch sionistyczny, który Palestynę buduje i tworzy przyszłość dla zbiedzonych i spauperyzowanych mas, oraz dla dziesiątek tysięcy młodzieży, pozbawionej wszelkich możliwości bytu.

Stowa sztafajachowskiej piosenki dodają animusz sapiącym jak miech i ociągającym perlisty pot z czoła podstarzałym dąsaniem, których na nogach trzymają jeszcze krochmalne spodnie i szerokie opaski.

E! Serce wali, jak młotem. Strzyka coś w kołanie. Nie! Kaszel.

„Mało! Mało!” Jemu wystarczy. Danseka (kołozani wznuczy) odprowadza dziadzia na miejsce...

Brrr... Bridz, bridz, bridz... Śmietanka, podśmianie, gra w bridz.

Niecierzy pod okiem wspanych potowic panowie — poważnie lub w poważnym stanie będące panie grają w bridz. Rozpalone głowy, snujące miernie kombinacje bridzowe, chłodni orandaż. W antraktach toczy się rozmowa na temat kryzysu. Bładania, narzekania:

„To się już wszystko kończy, panie dzieciu! Paszport — 400 Złoty! Z bółem serce pojechałsmi w tym roku do Truskawka, a potem do Krynic! Nie można sobie pozwolić...”

„Dzwoniłam dziś do ciebie kilka razy. Gdzieś była przez całe przedpołudnie?”

„U krachwini. Ubrać się przecie trzeba. Nie można wечно chodzić w jednej sukience. Pomysł sobie, czekałam na kolejną swą trzy godziny. Boję się, że nie będę miała co ubrać na makiz. Zamówiłam dwie skromne sukienki. Nie można sobie pozwolić...”

„Byłiscie na Chenkinie?”

„Tylko na pierwszym wieczorze. Nie można sobie pozwolić. Bajeczni!”

„No wiesz! Nadzwyczajni!”

Aguda zmienia front.

Z powodu napora z dołu czynników agudowskich muszą obecnie zająć pozytywne stanowisko odnośnie do odbudowy Palestyny, choćby dla formy.

Na tej platformie należy też szukać przyczyn zmiany stanowiska Agudy odnośnie do Palestyny. Aguda groziła utratą wpływów wśród swoich zwolenników, a w szczególności utratą młodzieży, wśród której pęd ku Palestynie jest silny. Aguda obawiała się, że straci i starszych i młodszych, którzy przed jej późniejszą przejdą do obozu sionistycznego. A pierwsze objawy w łonie partii agudowskiej utwierdziły przywódców agudowskich w tej obawie. Wśród członków Agudy, a w szczególności wśród młodzieży agudowskiej zaczęły fermentować. Utworzyła się opozycja, a błogi stan w Agudzie został zakłócony.

A więc obawa przed utratą wpływów doprowadziła Agudę do pracy palestinistycznej, rozpoczętej reklamowaniem akcji na milion złotych.

Do Tarnowa komenda naczelna Agudy wydelegowała rabina Laua z Preszowie, który w swoim własnym mieście był tak lubiany i ceniony, że podziękowali mu za jego opiekę duchową, woląc go widzieć z daleka, a obecnie rabin Lau jest rabinem bez teki. Dla wzmocnienia olensyny, przybył też p. Sternberg z Krakowa.

Rabin Lau i p. Sternberg uzasadnili potrzebę złożenia datków na „Keren Hajizuw”, koniecznością ratowania rabini w jiszuwie palestinistycznym. Jak to Aguda świetnie lawiruje z tą religią żydowską. Dotychczas Aguda twierdziła, że nie wolno dawać na fundusze palestinistyczne ze względów religijnych, a dzisiaj znowu nawołuje się do ofiar na te same cele w imię religii. Religia stoi im zawsze do dyspozycji. Kreca z tą religią jak się im tylko żywnie podoba. Ale nikt już chyba agudowskiego konika religijnego poważnie nie traktuje. Każdy bowiem już wie, że Tora i religia jest jednym argumentem agudowskim wówczas, kiedy brak innych rzeczowych argumentów.

Cały wiec agudowskiej imprezy palestinistycznej nie można poważnie traktować z punktu widzenia interesów narodowych, gdyż i w tym wypadku Aguda ma na oku jedynie swój interes partijny. Mamy zresztą wielkie wątpliwości, czy pieniądze obecnie zbierane rzekomo dla celów kolonizacyjnych w Palestynie nie będą obrócone na cele partijne Agudy. fr.

Cięgi.

W przedpoкою...

Dancing... Jazz... Saksofon kwilił, jak zakochany koczur. Harmonia rozpyliła się w tznach. Skrzypce zaczęły. Bęben warczył. Nastrojowy piosenkarz nucił sentymalnie, pełne polotu i moralnego sensu tango:

„Wróćcie do mnie wróćcie. Tyś już nie miał tylko, kochasz mnie, ja wiem, Gdzie odejdziesz, męko skróćisz. Powracając do mnie całym sercem swem...”

Para za parą... dzie w tzn. Dąsanie obejmuje w ćwierć (w pół nie może) osmdziesiąt kg żywej wagi, której लेकर przepisat tańce, jako kurację odłuszczejącą. Biedny tancerz! Młodej ma ręce, sztywnieją nogi. On pewno schudnie...

Tańczą... W nieskończoność tańczą. Bezroskie, bezkrwiste, bezduszne, pomalowane jak piskanki drzewczaka z nieodstępnymi partnerami. Partnerami do wszystkiego.

„Płyną” po sali rozmarzone męczatki w sprologowanym niekończącym się niebezpiecznym wieku — z siegającymi im do piersi chłopcami, rówieśnikami ich synów.

Odrzucają na ich chwilę od sutej kolacji starsi panowie (stara wiara), by zatańczyć raz na lewo nierastającego się walca. To ci były czasy! Bezpowrotnie minęły...

Piosenkarz... naci naci... „Taki walczyk jest najśrodszy, jak miłości pierwszej wiew, Im jest starszy, tem jest młodszy, Taki walczyk budzi krew...”

„Należą się panu gratulacje? Syna przyjęto na medycę?”

„Oj!”

„Pan wdycha?”

„A pański na technikę? Jak lata szybko leca. Zdał wstępny egzamin?”

„Zdałem”.

„Rozumiem... Szczęście, że niema wstępných egzaminów co półrocz...”

„Jeszcze tegoby brakowało. Nie można sobie pozwolić...”

„Paci! Orandaż, lody, dwie kawy, raz grzybki, nalesniki, 2 chleby, 3 masta. A wyście mieli! Rozbrat, ogóreczek, omleciok, kompot, herbata. Nie więcej”.

Nie można sobie pozwolić...

W ciemnym przedpoкою czeka inkasent towarzystwa opieki nad sierotami. Pokorny, grzeczny, uśmiechnięty. Wewnętrznie smutny, rozgoryczony. Zbuntowany przeciw Bogu i ludziom. Dawniej sam dawał, dzis zbiera, inkasuje. Ileż to upokorzeń! Ludzie twarzą mają rękę! Rzucają w twarz wkładkę, jak ochlap. Jak fałszuje. Biedny, pożalowania godny inkasent...

Czeka... Przywykli już do tego czekania w przedpoкою. Niejednemu przeczekał obiad. (Pan śpi)

Pan domu, zbudzony ze snu przez nieznającą jeszcze „przepisów” nowoprzyjętą służącą, zachnął się, okutnął go i zniżył wkładkę. Ze złotego na 50 groszy. Ciężkie czasy! Trzeba oszczędzać. Nie można sobie pozwolić...

Zygmunt Schorr

na temat: Lejwik — poeta nowych form i nowych dążeń w żydowskiej literaturze

Włodzisław Stary, Kuznierz i Długoszowski

Wykaz puzek sciennych.

Klub Muz. 463, Herman Fluhr 356, R. Gelb 330, Dr. Feig 668, Dawid Mondosier 136, J. Weissberg 185, Abraham Koscher 112, Löfelf 110, Dr. Schenkel 106, Mirjam Fisch 103, Natan Kleinhändler 101, Inz. Leon Plachte 101. — Po 1 Zt: O. Wurzel, Kormehl i Fessel, Wolf Kohane, Leopold Schinagel, Dr. Goldberg, Dr. Weissowa, Edward Schwager, Bracia Braun, Organizacja Gordonja, Feuerlicht, Wolf Götzel, Dr. Fanchel, Dyr. Lieblisch 048, Delberg 082, Aron Feil 070, Moses Fries 070, Sara Bienenstock 068, Henrich Holländer 064, Dr. Mascher 062. — Po 060: Wertheimer, Grünhut, Dr. Lauterbach, Organizacja Buslaja, Rauchweg 059, Anna Schmeer 058, Laufer 053, Israel Bodek 053, Dr. Fisch 053, H. Bieberberg 052, Dr. Feisel 052. — Po 050: Dentysta Steigler, Rubin i Durst, Chiel Kurz, Majer Weiss, Leib Gerstner, R. Silberstein, Isaac Keitsch, Inz. Eichhorn, Ch. Knapel, Dr. Samuel Goldman, Zwi Gersten, Pinkas Trinczer, Gedalie Bornstein, Bracia Seiden, Izak Eichenwald, Frydja Fisch, Majer Fisch, Salamon Abramowicz, Sz. Hönig, Plugat Gordonja, Kalman Gärtner, Izawoizek, Józef Teller, M. Weissberg, S. Grün, Zwiacek Kredytowy, M. Katz, Isak Kämpf, Dr. Muskatenbluth, Potaschman 046, S. Fleck 045, B. Bernstein 041, Markus Freiman 040. Mgr. Taubels 040, Leon Koch 037, Wigdor Wiener 037, Isak Hellin 031. — Po 030: Cyla Feuer, Noe Feuerstein, J. Zwiebel, Samuel Grünhut. — Po 020: Isak Bruh, L. Borgenicht, Sh. Weit, Aron Ciechanowski 014.

Gimnazjum Hebr. na wpis do Złotej Księgi puzka I k. 264, I k. 436, IV k. 251, V k. 256, VI k. 320, VII k. 405. Razem 1922. — Datki grona profesorskiego 15-15: puzka 34-37.

Szkola Jabne: puzka I k. 315, II k. 231, III k. 223, IV k. 524, V k. 863, VI k. 871. Razem 30-27. Za czynniki 1705, na Jaar Landau 5-7. Razem 52-35. Szakbonka N. N. 470.

Ślub Steinkob-Schmalholz, zebrane przez pp. Weinriebe i Reina Z 25.

Ślub Kleinkopf, zebrane przez tow. Bajera i Salomona Z 560.

Organizacja Hanoar-Hacjion na Złotą Księgę Z 5-53.

Dział sportowy.

W niedzielę 25 lutego br. gościła reprezentacyjna drużyna tenisa stołowego naszego miasta w Nowym Sączu, gdzie rozegrała międzymiastowe zawody z reprezentacją tamtego miasta.

Reprezentacja Tarnowa, w skład której weszli zawodnicy Samsonu Gutek, Klein, Czarny i Gelwachs oraz Bleiweis z Z. M. S., wygrała to spotkanie w przekonywującym stosunku 6:1.

Honorowy punkt dla Nowego Sącza uzyskał zawodnik tamtejszego klubu Makkabi Kippel, wygrywając z Bleiweissem w dwóch setach.

Reprezentanci Tarnowa wzięli również udział w mistrzostwach jednostkowych Nowego Sącza, przy czym tytuł mistrza zdobył Gutek, wicemistrza Klein, a dalsze dwa miejsca Gelwachs i „Czarny” wszyscy ze Samsona.

Na najbliższą sobotę i niedzielę wyjeżdża drużyna Samsonu do Krakowa, gdzie rozegrają dwa mecze okręgowo-krakowskiego spotkania z mistrzowskimi drużynami innych okręgów o drużynowe mistrzostwo Polski.

Ponadto zawodnicy Gutek i Klein w charakterze mistrza i wicemistrza okręgu krakowskiego wezmą udział w jednostkowych mistrzostwach Polski.

W sobotę dnia 3 bm. odbędzie się w świetlicy kolejowej Wainę Zgromadzenie Podokręgu lekkoatletycznego, na którym okręgowi klubowi będzie zastępowani przez prezesa K. O. Z. L. A. WP. Puik Wojcieński, prezesa okręgowego W. F. w Puławach.

Wainę Zgromadzenie zapowiada się bardzo burzliwie.

Józef Müller

Przysięgli rewizor księgowy i tłumacz sądowy w Tarnowie, ul. Krasińskiego 5.

Zakładanie prawidłowych i uproszczonych ksiąg kupieckich, fabrycznych, bankowych, spółdzielczych i innych wszelkich typów oraz własnym systemem „KONTOPOL”

w myśl kodeksu handlowego i rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15/12/1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 110).

Porady księgowe w związku z podatkami

Ekspertyzy w sprawach cywilno-karno-sądowych

חנה משלוח מנות!

Likiery Baczewskiego, spirytus rektyfikowany do picia oraz wszelkie inne napoje alkoholowe

PO CENACH KRZYŻOWSKICH!

poleca Firma KÖRBER

„VITAMIN”

Handel delikatesów. — Wawłowa 6.

RUTYNOWANY PEDAGOG

dlugoletni nauczyciel szkół hebrajskich udziela

lekcji języka hebrajskiego nową i łatwą metodą. Warunki dogodne

Zgłoszenia: Rybna 2, m. 7.

Nowa Synagoga dla Agudy.

Nowa Synagoga jest własnością Żydowskiej Gminy Wyznawczej, a jedynie zarząd kałahu może udzielać zezwolenia na urządzenie uroczystości czy też jakiegos zgromadzenia publicznego. Dotychczas zarząd kałahu odmawiał wszelkim próbom o udzielenie bóżnicy uzasadniając swą odmowę tem, że Synagoga jest dom bóżny nie może służyć za lokal na zgromadzenie partyjne.

Aż wreszcie przyszła Aguda. Sprawdziła swoich asów, którzy przybyli do Tarnowa, by zbierać pieniądze na „Keren Jasznuw”. Cel więc przyrzemił i czysto partyjny a kałah zezwolił na urządzenie partyjnego zebrania agitacyjnego i zgłędy religijne wcale nie stały na przeszkodzie.

Przytany się więc cz. wolno urządzać zebrania w Nowej Synagodze, czy nie? Czy istnieją tylko wyjątki dla Agudy, czy wyjątki te robi zarząd kałahny?

Ciekawii jesteśmy, czy na zebranie dla akcji Keren Hajesod będzie można otrzymać Synagogę?

Fundusz łączuchowy Zakładu sierot żydowskich.

P. Dr. Goldberg składa 10 Zł i wyzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Izraela Wechslera, Chaima Aberdama, Wolfia Götzlera, Chieła Kurza, Chaima Korna i Józefa Heumana.

P. Dr. Menderer składa 10 Zł i wyzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Dra Kaiza, Dra Szalita, Dra Juliusza Schonsteina, Dra Miltza, Dra Oberledera, Dra Ofnara i Dra Drüllicha.

P. Józef Müller składa 5 Zł, p. Dr. Holzer 5 Zł, p. Eljasz Gewürz 5 Zł.

KRONIKA.

Światowy Związek Ogólnych Sjonistów Centrala Europejska przystępuje do wydawania tygodnika w języku żydowskim pod nazwą „Der Ruf”. Tygodnik ten poświęcony będzie zagadnieniom i problemom ogólnego sjonizmu i ma zapewnić współpracownikom politycznym i kulturalnym żydowskim ogólnego sjonistycznego, jakoteż stał się współpracą prezesa Związku Dra I. Schwarczbartha. Tygodnik „Der Ruf” ukazujący się będzie co piątek. Pierwszy numer wydany będzie z końcem lutego. Abonament kwartalny wynosi 3 Zł. Adres redakcji i administracji: „Der Ruf” Kraków, Józefa Dietla 107.

„Palestyna przez trzeci” — oto tytuł znakomitego reportażu jednego z najwybitniejszych pisarzy polskiej Ksawerego Pruszyńskiego. Słow Z. Such. U. „Ognisko” zdołało pozyskać Pruszyńskiego na referat, który wygłosi w Tarnowie 10 marca br. w sali „Sokoła”. Tytuł referatu i szczegóły zostaną zapodane w następnych komunikatach i w afiszach.

Bnej Sjon. W sobotę 3 marca o godz. 5 popoł. Plenarna Bnej Sjonu i Haszchazar ze sprawozdaniem tow. Józefa Lauterbacha. Obecność wszystkich wyzymana.

Poniedziałek 5 marca godz. 7.15 wiecz. — kurs języka hebrajskiego, prow. tow. G. Starkmanówna. O godz. 8 wiecz. seminarium hist. sjonizmu i prow. tow. J. Lauterbach. Godz. 9 wiecz. średni kurs hebr. prow. tow. Grünspan.

Wtorek 6 marca o godz. 8 wiecz. historia sjon. cz. II. (Renesans języka i kultury hebrajskiej). O godz. 8.30 wiecz. posiedzenie zarządu.

Sroda 7 marca o godz. 7.30 wiecz. Kurs hebrajskiego prow. Feiwel, o godz. 8.30 wiecz. palestinograjia prow. Koscherówna, o godz. 9 kurs hebrajskiego prow. Grünspan.

Czwartek 8 marca o godz. 6.30 wiecz. kurs hebrajskiego prow. Starkmanówna, o godz. 8 wiecz. aktualia sjonistyczne — tow. Zeichner Henek, o godz. 9 wiecz. chug Tnachnu prow. Grünspan.

Akademię Związku Ogólnego Sjon. „Haszchar” (Snit Bnej Sjonu). Piątek dnia 2 bm. o godz.

7.30 wiecz. — Aktualia sjonistyczne, prowadzi kol. I. Feiwel.

Sobota dnia 3 bm. o godz. 5 popoł. — Plenarna wspólnie z Bnej Sjonem.

Poniedziałek 5 dnia 5 bm. o godz. 7 wiecz. — Kurs języka hebrajskiego, o godz. 7.45 wiecz. Seminarjum historii sjonizmu, prow. kol. J. Lauterbach.

Czwartek dnia 8 bm. o godz. 7 wiecz. — Kurs języka hebrajskiego.

Org. „Hanoar Hacjion”. Wielki wieczór purymowy iteracko-humornystyczny odbędzie się już w najbliższych dniach. Bogaty i świetnie dobrany program, najpiękniejszy zespół śp. amatorskich, nowe własne dekoracje, efekty świetlne są najlepszą rekompensatą i udania się wieczoru, oraz gwarantują nadzwyczajne spełnienie wieczoru.

Hechaluc Hakal Cijoni. W sobotę dnia 3 bm. o godz. 4 popoł. w lokalu org. „Bnej Sjon” odbędzie się plenarna sił z pogadankami Siomka Schmidta n. t. „Problem socjalizmu w Palestynie”. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Kolo dramatyczne przy org. „Akeiba” urzadza w niedziele dnia 4 bm. w sali Zygelm Hitachud Goldhamera 8. „Wieczór Purymowy” pod tytułem Gomo-Erec-Israel. Początek o godz. 7.30 wiecz. Bilety w przedsprzedaży i przy kasie od godz. 6 wieczór. W programie: Obrazy z życia Żydów w góluście, inscenizacje pieśni palestyńskich, deklamacja, satyry, żywe obrazki, produkcje chóru i orkiestry.

Org. „Hanoar Hacjion”. Posiedzenie wydziału ze współudziałem przedstawicieli wszystkich organizacji młodozień odbędzie się w poniedziałek dnia 5 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu Ochronki Żyd. przy ul. Goldhamera 11/11. Na porządku dziennym sprawy b. ważne. Obecność wszystkich członków konieczna.

Oneg Szabat nie odbędzie się w tym tygodniu z powodu przygotowań do wielkiej wieczorkiny purymowej. Przyjmują się jeszcze dodatkowo twory do wyzygo dziennika „Hamuchatz”.

„Achduť”. W sobotę 3 bm. o godz. 2.30 popoł. odbędzie się wieczorek zbiorowa. Zbiórka w lokalu czyteln Hitachud Poalei-Sjon. W razie nieporozumienia odbędzie się plenarna o godz. 5 popoł. z referatem kol. Kellera.

W poniedziałek odbędzie się posiedzenie. Na porządku dziennym aktuacja sprawy org. „Hanoar Hacjion”.

W czwartek seminarjum sjonistyk. prow. kol. Inz. Eisenberg.

Brith Hakana'im. W sobotę 3 marca br. o godz. 3 popoł. odbędzie się uroczysta akademja żałobna ku uczczeniu 14-ty rocznicy bohaterkiej śmierci Józefa Trumpeldora z następującym porządkiem dziennym: 1) Słowo wstępne 2) Referat p. t. Trumpeldor jako dziedzic młodozień żydowskiej — kol. B. Weindling. 3) Deklamacje 4) Referat p. t. Trumpeldor, Jego życie i czyny — br. Adler. 5) Chór. Goście mile widziani.

Hechaluc Hamadinit. W piątek 2 marca b. r. o godz. 8 wieczór odbędzie się plenarne Zebranie członków, połączone z referatem.

„Stronnicstwo Państwa Żydowskiego”. W poniedziałek 5 marca br. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się Plenarne Zgromadzenie członków z udziałem tow. Charytana, członka Centrali dla Zach. Małopolski i Śląska. Uprząsja się o punktualne i pewne przybycie.

Wieczór humoru i śpiewu. W sobotę 3 bm. odbędzie się w salach czyteln stów „Hitachud Poalei Sjon” wieczór humoru i śpiewu połączony z herbatką towarzyską p. t. „Amnestia dla wszystkich”. W skład programu wchodzi monolog, recytacje, śpiewy, kawały, obrazy. Komitet podar. dziennik. Początek o godz. 8.30 wiecz. Goście mile widziani.

Purimowa Zabawa Samsonu odbędzie się w sobotę 3 marca 1934 w salach Bristolu. Koronacja królowej Estery i dwóch dam dworu na kon. 5694 punktualnie o godzinie 12 w nocy. Kabaret. Bazar. Bar. Dwie orkiestry jazz-bandowe. Strój spacerowy. Maski mile widziane. Obecność wszystkich bezwzględnie wymagana. Komitet podar. dziennik, w razie czego nie została rozdzielona. Takowe do odebrania w lokalu wianym przy ul. Zabińskiego 8.

Biało-niebieska Nok Purimowa. Już w sobotę 3 marca br. w pięknie udekorowanych 4 salach hotelu „City” odbędzie się staraniem Czytelnii In. M. Nordaua Biało-Niebieska Nok Purimowa. Przez całą noc przyrządzono dla gości wspaniałe kąpiele ogólnego i opocynskiego i Marmora oraz jazzband braci Eisenbachów. Komitet przygotowuje całą szereg atrakcyjnych niespodzianek i nagród. Pani, która swoim urokiem zdołałaby sale tańeczne, otrzyma tytuł Estery i drogiocenny serwis toaletowy. Przepiękne nagrody dla zwycięzców całego szeregu konkursów. Ponad 40 nagród. Wstęp Zł 1.49.

Zakład sierot żyd. w Tarnowie urzadza w sobotę dnia 10 marca br. w salach kawiarni Kirscha „Bridge-Dancing”. Początek o godz. 9 wiecz. Różne niespodzianki.

Sankcjonbistwo. Fryderyk Honzalko liczył 20 lat. Przez kilkana lat pracował w fabryce szew. „Pszczółka”. W środę 21 lutego br. zgłosił się do pracodawcy z prośbą o zwolnienie twierdząc, że wyjeżdża, gdyż otrzymał jakąś posadę w Krakowie. Serdecznie z każdym współpracownikiem się pożegnał. Zganił się nawet z każdą maszyną, a maszynę przy której stał pracował czule pocałował. W poniedziałek 27 lutego wrócił do domu, gdyż zwolniono go w okolicy Białej. Popiełnił on samobójstwo. Przyczyną tego kroku są zdaje się nieporozumienia rodzinne lub nieszczyśliwa miłość.